

Sygnatura akt I C 1348/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 05-12-2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Kwiatkowski

Protokolant: Katarzyna Mulak

po rozpoznaniu w dniu 05-12-2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko (...) S.A.

o ustalenie nieistnienia stosunku poręczenia (Art. 189 kpc)

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

I C (...)

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 30 września 2013 r. powódka A. W. domagała się ustalenia, że nie istnieje poręczenie powódki umowy leasingu nr (...) zawartej pomiędzy N. Ś., a strona pozwana (...) SA.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powódka w dacie podpisania poręczenia pozostawała w związku małżeńskim. Wartość przedmiotu leasingu była znaczna, w związku z czym uznać należało, że poręczenie umowy byłoby czynnością przekraczającą zakres zwykłego zarządu, a brak zgody współmałżonka wykluczał w ogóle istnienie poręczenia. Sama forma udzielenia poręczenia – paraafa pod nikłym tekstem, pozostawiająca miejsce na drugi podpis – nawet jeżeli złożona także na wekslu – może mieć jedynie znaczenie dla wykazania, iż powódka rozpoczęła proces przygotowania wstąpienia w stosunek poręczenia – jednak z uwagi na brak zgody współmałżonka – proces ten nie wywołał jakiegokolwiek skutku.

Ponadto powódka zarzuciła, że strona pozwana nie poinformowała niezwłocznie poręczyciela o opóźnieniu w spełnieniu świadczenia przez dłużnika głównego. Powódka dowiedziała się o tym przypadkowo, już po wypowiedzeniu umowy leasingu. Wobec tego strona pozwana odpowiada za szkodę wyrządzoną poręczycielowi.

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 4 listopada 2013 r. strona pozwana (...) SA wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając, że przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie rozróżniają obecnie czynności zwykłego zarządu nieruchomością wspólną i taki zakres przekraczających. Zgoda współmałżonka jest wymagana jedynie przy dokonywaniu czynności wskazanych w art. 37 krio, jednak czynność powódki do takich nie należała. Dodatkowo powódka występowała przy udzieleniu poręczenia jako przedsiębiorca, na co wskazywało jej oświadczenie jako poręczyciela z 24 sierpnia 2012 r. Powódka posługiwała się w nim swoim numerem REGON oraz nazwą prowadzonej działalności. Tym samym zgodnie z art. 36 § 3 krio mogła samodzielnie wykonywać zarząd przedmiotami służącymi do prowadzenia działalności gospodarczej.

Na rozprawie w dniu 5 grudnia 2013 r. powódka zaprzeczyła, ażeby poręczenia dokonała w ramach prowadzonej działalności, a nadto wskazała, że podpis jako poręczyciel złożyła jedynie warunkowo, uzależniając jego skuteczność od zgody współmałżonka. Takiej zgody na zamierzoną czynność ostatecznie nie uzyskała. Jej pełnomocnik wskazywał dodatkowo, że forma udzielonego poręczenia wskazuje, iż nie miało ono charakteru ostatecznego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 24 sierpnia 2012 r. (...) SA zawarł z N. Ś. działająca pod nazwą N. Ś. R. O. umowę leasingu nr (...) urządzenia chłodniczego o wartości ofertowej netto 36668 zł i czynszem miesięcznym 838,82 zł brutto. Integralną częścią tekstu umowy, zawarta na jej piątej stronie było oświadczenie powódki A. W., że „Niniejszym poręcza za zobowiązania (...) wynikające z umowy (...)”, a nadto potwierdziła, że złożyła podpis na wekslu wystawionym przez leasingodawcę jako poręczyciel. Obok jej oświadczenia podpisał się także przedstawiciel leasingodawcy.

(dowód: umowa leasingu – k. 10-14)

Powódka podpisała się także na odwrocie weksla in blanco wystawionego przez leasingodawcę na zabezpieczenie roszczeń z umowy leasingu, umieszczając nad podpisem formułę „poręczam”.

(dowód: kopia weksla okazana przez powódkę – k. 15-16)

W tym samym dniu powódka wypełniła także na standardowym druku pozwanego tzw. oświadczenie poręczyciela, w którym wskazała nazwę prowadzonej działalności, charakter tej działalności i dołączyła dokumenty księgowe – zeznanie PIT-36 i podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za lipiec 2012 r.

(dowód: oświadczenie poręczyciela z załącznikami – k. 44-50)

W dniu 29 marca 2013 r. powódka wskazała w korespondencji mailowej z przedstawicielem pozwanego prowadzona m.in. w związku z w/w umową, że „różne są sytuacje, a teraz gdy znalazłem się w sytuacji poręczyciela i muszę spłacać zobowiązania za (...)”.

(dowód: e-mail z 29.03.2013 r. – k. 17-18)

Mając powyższe na uwadze, Sąd zważył, co następuje.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka domagała się ustalenia nie istnienia zdziałanej przez siebie czynności prawnej, powołując się jednak w pierwszej kolejności na zasady zarządu majątkiem wspólnym nie obowiązujące już od 20 stycznia 2005 r. Zgodnie ze znowelizowanymi z tym dniem przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego każdy małżonek może co do zasady zaciągnąć zobowiązanie bez zgody drugiego współmałżonka. Brak takiej zgody skutkuje jedynie ograniczeniem możliwości zaspokojenia się wierzyciela do majątku wskazanego w art. 41 § 2 krio. Zgoda współmałżonka jest natomiast wymagana jedynie w przypadku czynności wymienionych wprost w art. 37 § 1 krio, do których czynności powódki bezspornie się nie zaliczały. Zgodnie z art. 36¹ § 1 krio małżonek może wprawdzie sprzeciwić się zamierzonej czynności drugiego współmałżonka, ale musi to uczynić przed taką czynnością, a nadto sprzeciw ten jest skuteczny wobec osoby trzeciej, jeżeli mogła się ona z nim zapoznać przed dokonaniem czynności (por. art. 36¹ § 3 krio). Tymczasem powódka powoływała się na sprzeciw wyrażony już po dokonanej czynności, który na dodatek nigdy nie dotarł do pozwanego.

Zdaniem Sądu twierdzenia powódki, iż swój podpis na wekslu i oświadczeniu o poręczeniu złożyła jedynie warunkowo, były gołosłowne. Na żadnym z jej oświadczeń nie ma stwierdzenia o warunkowości tych oświadczeń. Przeciwnie zawierają one nie budzące niejasności słowo „poręczam”. W przypadku poręczenia przewidzianego kodeksem cywilnym spełniało ono warunki wskazane w art. 876 § 2 kc, w przypadku poręczenia wekslowego odpowiadało

wymogom z art. 31 prawa wekslowego. Należy podkreślić, że oświadczenie powódki o poręczeniu znalazło się w dokumencie umowy poręczonej. Była to umowa z numerowanymi stronami, a oświadczenie o poręczeniu znalazło się na stronie piątej z pięciu. Nie jest to zatem „parafa pod nikłym tekstem”, jako to stwierdzono w pozwie. Jest mało prawdopodobne, aby powódka nie wiedziała, że udziela poręczenia konkretnego długu, zwłaszcza że jako przedsiębiorca z umowami poręczenia musiała mieć wielokrotnie do czynienia. Wypada także zauważyć, że w korespondencji mailowej z pozwanym (k. 18) powódka nie miała wątpliwości, że udzieliła poręczenia. W tej samej korespondencji podkreślała, że jako pośrednik doprowadziła do podpisania bardzo wielu umów leasingu ze strona pozwaną. Wobec tego sposób ich zabezpieczenia musiał być jej dobrze znany.

Na istnienie stosunku poręczenia nie miało wpływu naruszenie przez wierzyciela obowiązku wskazanego w art. 880 kc, tj. zawiadomienia poręczyciela o opóźnieniu w spełnieniu świadczenia. Naruszenie tego obowiązku skutkować może jedynie wzajemnymi roszczeniami odszkodowawczymi powódki wobec pozwanego, ewentualnie wpływać na zakres odpowiedzialności powódki za świadczenia uboczne, które dłużnik główny musi zapłacić w związku ze swoim opóźnieniem.

Mając powyższe na uwadze, Sąd stwierdził, że brak jest podstaw do ustalenia na podstawie art. 189 kpc, że poręczenie udzielone przez powódkę wobec strony pozwanej nie istniało i oddalił powództwo, jak w pkt I wyroku.

Jednocześnie Sąd wyjaśnia, że nie było podstaw do sprawdzenia wartości przedmiotu sporu. Zdaniem Sądu powódka prawidłowo oznaczyła tę wartość, stosownie do art. 23 kpc.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc, zasądzając na rzecz strony pozwanej zwrot kosztów zastępstwa prawnego w kwocie 600 zł i zwrot opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.